

نشریه آمریکایی پیش‌بینی کرد:
اسکار سوم
در انتظار فرهادی

چهارشنبه ۱۵ اردیبهشت ۱۴۰۰ - ۲۲ رمضان ۱۴۴۲ - ۵ مه ۲۰۲۱

شهدا

روزنامه سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران

بیل کیتس از همسرش جدا شد
شوک یک جدایی
در رسانه‌ها

سال ششم - شماره ۱۶۸۰ - ۸ صفحه - قیمت ۲۰۰۰ تومان

از مداح مشهور تا چهره‌های تندرو
ظریف را نواختند
ادامه حملات
به وزیر خارجه

جزئیات مرگ دیپلمات
سوئسی در تهران

همدلی در گفت‌وگو با یک کارشناس عملکرد
مراکز ماده ۱۶ در زمان اعتیاد را بررسی کرد
پاک کردن
صورت شهر از اعتیاد
با درمان اجباری!

نگاه خیره بورس
به جلسات دولتی‌ها

در شرایط عقب‌گرد از زلزله‌ی بین‌المللی، شورای
رقابت مجوز افزایش قیمت خودرو را صادر کرد
تناقض‌های دلار
در صنعت خودرو

روایت فرهادفخرالدینی
موسیقی سر بال امام‌علی(ع)
چگونه شکل گرفت؟

عربستان، پس از درخواست گفت‌وگو با ایران
وارد مذاکره با سوریه شد

ریاض روی

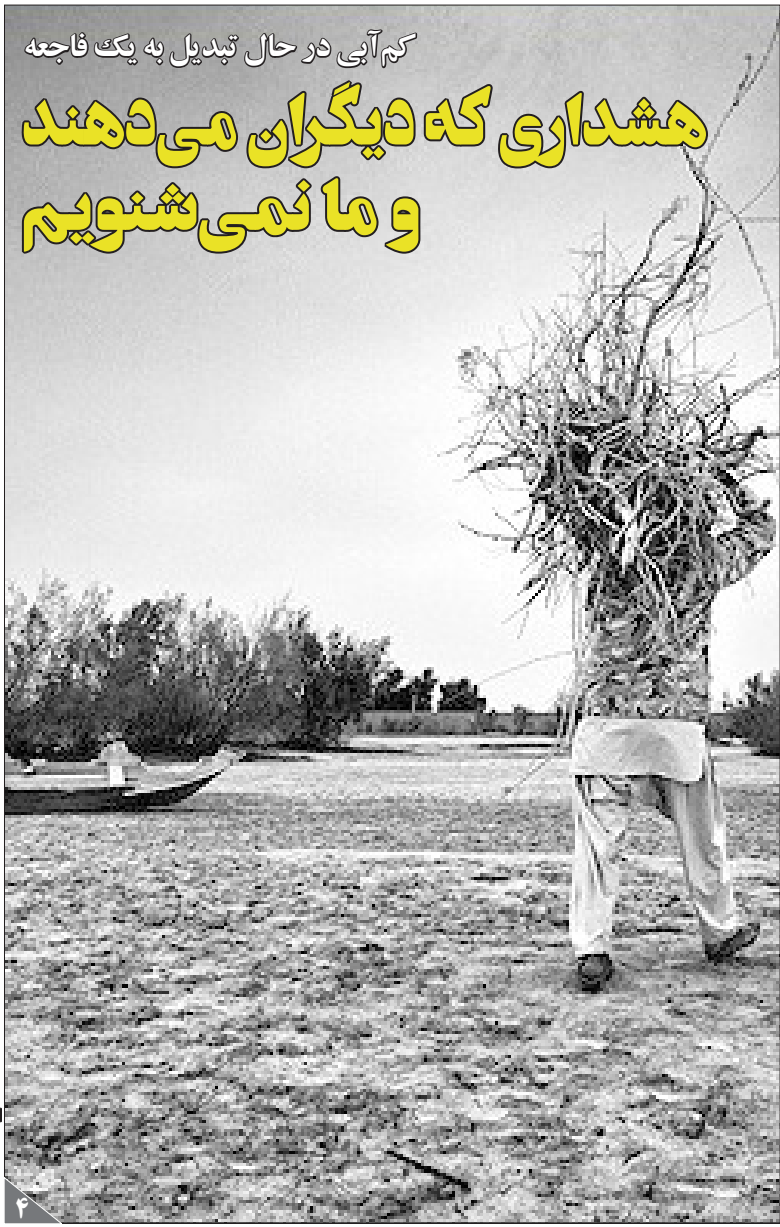
خط تهران

آماده کردن زمینه‌ها برای بازگشت دوباره دمشق به اتحادیه عرب هستند. ریاض همچنین پرونده خروج از یمن را روی میز قرار داده است و فقط منتظر معاملاتی با ایران در این زمینه است تا از ضرر و زیان خود تا حد ممکن بکاهد.

همدلی این مسلمان، در پی مهار اسب چموش تازی‌اش در منطقه است. تغییر رویکرد سیاسی عربستان در منطقه، آن چنان روندی افزایشی به خود گرفته است که مسئولان این کشور از فشردن مصالحه‌آمیز دستان بشار اسد در دمشق هم دریغ نکرده و همچنین در پی

تحلیل غلامعلی رجایی در گفت‌وگو با همدلی:
اختلاف نظر ظریف
با سردار سلیمانی
عجیب نیست

فیاض زاهد در گفت‌وگو با همدلی:
اصلاح طلبان
نباشند، بن بست
به وجود می‌آید

کم‌آبی در حال تبدیل به یک فاجعه
هشدار می‌دهند
و ما نمی‌شنویم

سرمقاله
به سرباز خودی تیراندازی تکدید
فضای سیاسی کشور در روزهایی که کرونا، ماه مبارک رمضان و نزدیکی به انتخابات ریاست جمهوری آن را ویژه کرده است، پس از انتشار سخنان محرم‌نامه محمدجواد ظریف وزیر خارجه، به شکلی هیجانی درآمده است؛ اتفاقی که بدون تردید برای حفظ آرامش یک جامعه مناسب نیست. پس از سخنان رهبر انقلاب و عتاب به وزیر خارجه به خاطر سخنانش و عذرخواهی او، انتظار می‌رود فعالان سیاسی که معمولاً در مواردی که جناح خود را لازم ببینند به آرامش دعوت می‌کنند، این بار در آتش دوگانه‌سازی می‌دمند تا شاید از این نمد کلاهی نصیب خود و جناح متبوع‌شان کنند، اما با این وضعیت داغ این کلاه آتشین خواهد بود و سسر آنان نیز در این آتش خواهد سوخت. ظریف به عنوان نماینده نظام در حال مذاکره با نمایندگان قدرت‌های بزرگ برای کم کردن محدودیت و برداشتن تحریم‌هایی است که معیشت مردم را به گروگان گرفته است. روا نیست که از درون کشور تیرهای زهرآگین به سمت او پرتاب شود. خارج از همه ملاحظات سیاسی و عقیدتی و جناحی، عقل حکم می‌کند که سرباز خود را از پشت با تیر نزدیک و او را حمایت کنید تا با پشت گرمی به جلو حرکت کند و با دشمنان بجنگد.

هیچ کس در حالی که از یک نظام حکومتی دفاع می‌کند و خودش را در جایی که هست سرباز آن نظام می‌داند، به سربازی از قسمت دیگر همان نظام حمله نمی‌کند، مگر این که خودش را سرباز نداند. یا نه، مگر این که خودش را جزئی از جبهه مقابل بداند. به هر حال وضعیتی که فعلاً در فضای سیاسی کشور حاکم است، این وضعیت را القاء می‌کند. این البته تنها وظیفه سربازان نیست، بلکه بر کسانی که خود را در مقام فرماندهان این جبهه می‌بینند، واجب است که خود و سربازان تحت امرشان را به رعایت قواعد و تاکتیک‌های جنگ علیه دشمن فرا بخوانند.

تحلیل غلامعلی رجایی از انتشار فایل صوتی وزیر خارجه در گفت‌وگو با همدلی:
اختلاف نظر ظریف با سردار سلیمانی عجیب نیست
دو گانه ظریف - سلیمانی یک شکافی در بین جامعه به نفع خود به وجود بیاورد. با این که آقای ظریف می‌گوید شهید سلیمانی شخصیت قوی داشت، اما آنان سعی می‌کنند که این سخنان را نادیده بگیرند و می‌خواهند سخنان ظریف درباره شهید سلیمانی را به طور کامل بپوشانند. او افزود: «جدای از سخنان ظریف باید پرسید که چرا ظریف نباید از سردار سلیمانی نقد کند؟ چرا باید ایشان را جزء چهارده معصوم در نظر بگیریم و درباره‌شان سخنی نگوئیم؟ بالاخره شهید سلیمانی هم قایل نقد است و اگر غیر از این باشد باید تعجب کرد. سخنان ظریف هم وقتی به طور کامل مورد توجه قرار گیرد، می‌بینیم که آقای ظریف در سدد کاهش قدرت تأثیر شخصیت سردار سلیمانی نبوده و اتفاقاً خیلی از این شهید تعریف کرده است، ولی به هر حال طبیعی است که در برخی مسائل با ایشان اختلاف نظر داشته باشد.» رجایی درباره حمایت حاکم‌کراسی اصلاح‌طلبان از ظریف توضیح می‌دهد: «به نظر من گزینه‌های اصلی اصلاح‌طلبان حول محور آقایان جهانگیری و ظریف خواهد بود.» او درباره احتمال حمایت مردم از این دو چهره سیاسی گفت: «حضور مردم بحث بعدی است، چون به معیشت آنان گره خورده است. الان با بحث مذاکرات بین نرخ دلار پایین آمده و امیدواریم در بحث این ترتیب بتوانند در مسیر رقابت با آقای رئیسی، ایشان را به کسلی از صحنه حذف کنند.» رجایی گفت: «من نمی‌توانم بدون بررسی بگویم که چه کسی این فایل صوتی را منتشر کرده است، اما جریان رقیب سعی کرد که از این فایل صوتی سوءاستفاده کند و با ساختن

جزئیات مرگ دیپلمات سوئسی در تهران
اورزاس در صحنه و بررسی، مشاهده شد متوفی خانم است. سخنگوی سازمان اورزاس کشور با بیان اینکه جسد به عوامل پزشکی قانونی تحویل داده شده است، گفت: «تعیین علت فوت این فرد باید از سوی سازمان‌های مربوطه انجام شود اما تا به حال شواهد، مبنی بر سقوط این فرد است که دلایلش باید بررسی شود.» اعلام کرده است که دلایلش باید بررسی شود. «موضوع از طریق مراجع سوئیس نیز با صدور بیانه‌ای در این خصوص اعلام کرد است که تایید می‌کند «یکی از کارکنان سوئیس سفارت سوئیس در تهران بر اثر یک حادثه مرگبار روز سه‌شنبه جان باخته است.» از سوی دیگر وزارت خارجه سوئیس در تماس با یورونیوز اعلام کرد که به دلیل محافظت از داده‌ها و حریم شخصی نمی‌تواند اطلاعات بیشتری ارائه دهد و سفارت سوئیس در ایران برای بررسی ماجرا در تماس با مسئولین محلی قرار دارد. روابط عمومی وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی در واکنش به این خبر با اظهار تسلیت اعلام کرده است «موضوع از طریق مراجع ذیصلاح در دست بررسی بوده و نتیجه تحقیقات متعاقباً اعلام خواهد شد.» تا عصر روز گذشته اطلاعات بیشتری از نحوه دقیق مرگ این فرد منتشر نشده است. سوئیس از زمان حادثه اشغال سفارت ایالات متحده در تهران در سال ۵۸ و قطع روابط دیپلماتیک دو کشور حافظ منافع آمریکا در ایران بوده است.

یادداشت
اوراقی فاقد صرفه اقتصادی
تورم پدیدهای مهم در همه اقتصادهای دنیا است که به زبان ساده به واحدی از ارزش دارد که ارزش آن مدام در حال کاهش است و به همین دلیل برای خرید مشابهی از کالا و خدمات نسبت به گذشته، به واحدهای ارز بیشتری نیاز دارد. اگرچه بسیاری از سرمایه‌گذاران یا حتی افراد دیگر حوزه‌های اقتصادی، این را به صورت غریزی می‌دانند، اما مفهوم اصلی این اصطلاح را تغییر داده و تورم را بسا افزایش قیمت ایت‌های مختلفی تعریف می‌کنند که انسان‌ها برای یک زندگی آسوده به آنها نیاز دارند؛ از نان کره، شیر، پنیر، قهوه، نفت، مسکن و پوشاک گرفته تا خدمات پزشکی، مرغ، وسایل برقی و شامپو؛ همان اجناسی که با جریان همین تورم، پول شما وسایل کمتری را برای شما می‌خرد. به عبارت دیگر، تورم زمانی اتفاق می‌افتد که یک اقتصاد به دلیل بیشترین شدن هزینه‌ها رشد می‌کند؛ در چنین اقتصادی، قیمت‌ها بالا می‌رود و ارزش پول ملی هم سقوط می‌کند؛ به عبارت دیگر قدرت پول کمتر شده و جنس کمتری در ازای همان مقدار پول که در گذشته هزینه می‌شد، توسط افراد قابل خریداری می‌شود. در نهایت، قدرت پول ملی هر کشوری در مقابل سایر ارزها رنگ می‌بازد و به عنوان مثال دلار کمتری در ازای ریال قابل خریداری می‌شود. روش‌های زیادی برای کنترل تورم در اقتصادهای پیشرفته از جمله ایالات متحده وجود دارد؛ مندهایی که برخی از آن‌ها به خوبی نتیجه می‌دهد، اما برخی دیگر اثرات نامطلوب غیرقابل انکاری بر دیگر بخش‌های اقتصادی دارد. نگاهی به وضعیت کشورهای توسعه‌یافته نشان می‌دهد که کنترل تورم از طریق دستکاری دستمزد یا حتی کنترل قیمت اجناس، نتیجه‌ای جز ایجاد رکود و از بین رفتن فرصت‌های شغلی نداشته است. این در حالی است که در کشور ایران نه تنها سیاست‌های مناسبی برای کنترل تورم اتخاذ نشده است حتی به مرحله اجرا نرسیده است. دست‌اندازی به منابع بانک مرکزی برای تأمین هزینه‌های جاری از سوی دولت‌های مختلف، همواره مشاهده شده و در این میان تنها راهکاری که برای افزایش قدرت خرید اقشار ضعیف در نظر گرفته شده، بالا بردن دستمزد‌ها یا حقوق‌ها، بدون در نظر گرفتن نرخ واقعی تورم بوده است؛ اتفاقی که زمینه را برای بالا بردن تورم فراهم کرده و در نتیجه افزایش ناچیز دستمزد و تورم در دور باطلی قرار گرفته‌اند؛ به عبارتی، تورم دستمزد را به صورت ناچیز افزایش داده و بالا بردن همین دستمزد به صورت جزئی، دوباره فرصت بیشتری برای تاختن تورم همواره شده و واقعیت این است که در اقتصادهای توسعه‌یافته یا حتی در حال توسعه، این تصور وجود دارد که کنترل تورم از طریق دستکاری دستمزد و قیمت اجناس باعث ایجاد رکود اقتصادی و از دست رفتن بسیاری از فرصت‌های شغلی می‌شود. بر همین اساس برای جلوگیری از تأثیرات منفی دو راهکار قبلی، یکی از روش‌های با اهمیت برای کنترل تورم در کشورهای توسعه‌یافته، استفاده از سیاست‌های پولی است. سیاست‌های پولی در واقع، مجموعه اقدامات و تصمیمات بانک مرکزی است که در آن‌ها با استفاده از کنترل حجم پول، رفتار تقاضای جامعه را برای اثر گذاری بر تولید، تورم و بیکاری هدایت می‌کند. از سوی دیگر، در تمامی اقتصادهای بزرگ دنیا نظیر ایالات متحده، کنترل حجم پول یا عرضه پول به دست بانک مرکزی است.

یادداشت
جامعه دو قطبی؛ بحران و نفرت
طاهر اکونیان
روزنامه‌نگار
در عصر صفویه دو قطبی خشن و جاهلانه نعمتی و حیدری باعث کشتارها و اختلاف‌های شدیدی در جامعه آن روز ایران شده بود که می‌توان آن را خواست حکومت برای سرپوش گذاشتن بر فساد موجود و سرگرم کردن مردم دانست. به نظر می‌آید بحران در جامعه امروز ما هم به اندازه‌ای است که نیازمند توجه و بررسی بیشتری باشد. وقتی فضای جامعه‌ای شکل دو قطبی به خود می‌گیرد، خشونت و تعصب به بدترین شکل ممکن ظاهر می‌شود و نظرات بینیان دو قطب و مخالف هر دو گروه صدایشان شنیده نمی‌شود یا به رسمیت شناخته نمی‌شوند. نظر میانه در این کشاکش فرصت سربز آوردن پیدا نمی‌کند و فضا به طور کامل سیاه و سفید می‌شود به گونه‌ای که حتی کسی جرات مخالفت با این دو قطب را ندارد و هر کس مجبور می‌شود یک سر این قطب را بگیرد و در آتش تفرقه و نفرت بدمد. به روشنی می‌توان مشاهده کرد که جامعه ما دچار این تشنج شده و رفتار دو قطبی کم‌کم تندتر شده و اگر ایزری در دست داشته باشند به سرکوب تبدیل می‌شود. در این فضا هر دو قطب ادعای حقانیت می‌کنند و هر کدام خود را با اسناد و نشانه‌های محکم و ماورایی بهتر و شایسته‌تر از دیگری می‌دانند. گاه هر دو گروه و نفرت میان مردم و حاکمیت است و گاه کینه و جدل مردم با مردم. اما در کل و در آخر این دعوا از هر شکلی که باشد، این مردمانه که به دو دسته تقسیم می‌شوند و همدیگر را متهم می‌کنند. بدون شک در این میان خود مردم از این دو قطبی شدن بیشترین ضرر را خواهند برد. جنگ زدن به هر امکانی در این موقعیت برای خاموش کردن صدای رقیب و قطب مخالف، به شدت کدورت و نفرت را میان مردم گسترش می‌دهد و دیگر امیدی به همبستگی در یک جامعه برای پیشبرد اهداف مشترک و انسانی و آرمانی برجا نمی‌ماند. این نوع از خشونت که جای خودش را باز کرده با متورم شدن فضا به میان خانواده‌ها و محفل دوستانه هم نفوذ کرده و نهال‌های جامعه مدنی را بر باد می‌دهد. سرانجام کشمکش نه‌ایند شده و سر کویرگرانه سبب تضعیف بنیادهای اجتماعی می‌شود و احتمال روی کار آمدن حاکمیتی مردمی و دلخواه اکثریت را از بین می‌برد. از مهم‌ترین دلایلی که سبب به وجود آمدن دو قطبی می‌شود بر خورد غلط مسئولان در برابر مردم است. به دلایل گوناگون و برخورد‌های زیاد روحیه مبارزه با ظلم و فسادستیزی در مردم ضعیف می‌شود و جایش را به عداوت و کینه می‌دهد که عاقبت خوبی در پی ندارد. در این شرایط مسائل عدیده کشور نادیده گرفته می‌شود و نگاه به مشکلات از اصل به فرع می‌رود. بدون توجه به درستی و نادرستی این تحلیل اما برآیند چنین تفکری روز تفرز شدید از سمت افرادی است که تحت فشار شدید اقتصادی و اجتماعی قرار گرفته‌اند. در فضای مجازی که تا حدودی نمونه کاملی از فضای عینی است هم کمتر مطلبی را می‌توان یافت که جوابش فحش و اتهام و توهین نباشد؛ تازه این از قضا جایی است که همه به آن دسترسی نداشته یا وقت و حوصله‌اش را ندارند که خود را درگیر آن کنند و خیلی از این افراد هم کسانی هستند که ادعای دانش به روز و دموکرات بودن دارند. مقدار توهین و خشمی که بعضی علیه مخالفین خود به کار می‌برند ناگزیر مردم را علیه هم برمی‌انگیزد و تقابل‌ها را شدت می‌بخشد. به هر روی مشاهده می‌شود که دو قطبی‌های موجود در حال تندتر شدن است و هر روز این شکاف بیشتر می‌شود.

یادداشت
تحلیل وضعیت اردوگاه اصلاح‌طلبان
مهدی روزبهانی
روزنامه‌نگار
اصلاح‌طلبان خود را در یک بن‌بست سیاسی قرار داده‌اند. فهرست اولیسه‌ای که از نامزدهای آنان منتشر شده نشان می‌دهد که آنان نه می‌توانند گامی به پیش بگذارند و نه می‌توانند عقب بنشینند. در عین حال هم اعلام کرده‌اند که ممکن است که از اعضای این لیست کم شود، ولی بر اساس سازوکاری که تعریف کرده‌اند کسی نمی‌تواند به آن اضافه شود. پنج نفر اول این لیست محمدجواد ظریف، اسحاق جهانگیری، مصطفی تاجزاده، مسعود پزشکیان و محمد رضا عارف هستند. نگاهی به نام‌های پنج نفر اول لیست نشان می‌دهد که چرا اصلاح‌طلبان در بن‌بست هستند. نفر اول لیست یعنی محمدجواد ظریف عملاً حیات سیاسی‌اش در ایران وارد چالش جدی شده است. هر چند همچنان برخی درباره او ابراز امیدواری می‌کنند، اما واقعیت این است تاکنون که رهبری از او حمایت می‌کرد، به‌شدت مورد انتقاد مخالفان دولت بود، اما پس از سخنان مصطفی تاجزاده، سعید پزشکیان و محمد رضا عارف هستند. نگاهی به اخیر رهبری بعید است مخالفان بگذارند که او حرکت موثری در عرصه سیاست داشته باشد.

مصطفی تاجزاده هم از نظر شرایط سیاسی وضع مشابهی دارد، چرا که به عقیده نهادهای نظارتی، او خط قرمزها را رعایت نکرده و از گذشته برای آنان روشن شده که او نباید در عرصه رسمی قدرت ایران جایگاهی داشته باشد. البته تاجزاده در سخنان اخیر خود نشان داده که می‌خواهد با همان روش و ایده‌های خود درباره اصلاحات اساسی در ایران، پیش برود و تأیید صلاحیت شود و قدرت را برای اصلاحات مد نظر خود به دست بگیرد. به عقیده بسیاری از این اتفاق خیلی زود است و شاید تنها زمانی راحت باشد که صرفاً یخواهیم درباره آن صحبت کنیم. به همین خاطر بسیاری بر این باورند که تأیید صلاحیت تاجزاده بیشتر شبیه یک شوخی رویایی است. درباره جهانگیری، پزشکیان و عارف وضعیت فرق می‌کند. یعنی هر کدام از این سه نفر امکان عبور از فیلتر شورای نگهبان را دارند و تا حدودی می‌توانند این اتفاق را رقم بزنند. اما به هر حال اولیسه تا مقبولیت مردمی است. اسحاق جهانگیری که چهره شاخص دولت است، به عنوان نماینده‌ای از کاستی‌ها و ضعف‌های دولت شناخته می‌شود. عملکرد ضعیف دولت در کنترل تورم، تنظیم بازار، مدیریت شیوع کرونا بر موجودیت سیاسی او سایه انداخته است و چنانچه کاندیدای نهایی اصلاح‌طلبان باشد، افکار عمومی اول از او درباره این اتفاقات مورد اشاره سوال می‌کنند که قطعاً او پاسخی ندارد. اخیراً هم که برای اولین بار بعد از مدت‌ها خواست در کلاب‌هاوس با مردم ارتباط بگیرد، سعی کرد به هیچ کدام از مشکلات این چهار سال گذشته اشاره نکند و ریشه همه ضعف‌ها را در قبل از دولت روحانی توصیف کرد.

پزشکیان و عارف هم همین گونه‌اند. سایه عملکرد ضعیف مجلس دهم و و به ویژه بی‌عملی فراکسیون امید در مجلس گذشته و بی‌توجهی این فراکسیون به خواسته‌های رای‌دهندگان سبب شده که جایگاه سیاسی آنان در افکار عمومی با این عملکرد سنجیده شود، اما به هر حال این پنج نفر در رأس فهرست قرار دارند. امکان پیش‌روی با ظریف و تاجزاده برای آنان تقریباً به صفر رسیده است. چنانچه یکی از میان جهانگیری و پزشکیان و عارف هم تأیید صلاحیت بشود، به راحتی امکان پیروزی را نخواهند داشت، چرا که با وضعیت سیاسی و اجتماعی کشور بعید است که حمایت حاکم‌کراسی شبیه به آن چه در انتخابات ۹۶ برای روحانی رخ داد برای این افراد نیز شکل بگیرد.

ادامه در صفحه ۵